

'KLM discrimineerde'

Hoge Raad: vrouwelijke pursers gelijk loon betalen

Van een onzer verslaggeefsters
DEN HAAG – Een uitspraak van de Hoge Raad gaat de KLM in ieder geval ettelijke miljoenen guldens kosten. De KLM moet van de Hoge Raad een einde maken aan indirecte discriminatie van haar vrouwelijke pursers en moet hen hetzelfde loon betalen als hun mannelijke collega's.

Met deze uitspraak kreeg KLM-purser Gerry Bouma gisteren gelijk van de Hoge Raad. Zij startte enige jaren geleden een rechtszaak tegen haar werkgever. Inzet was gelijke beloning van vrouwelijke en mannelijke pursers.

Voor 1976 kregen vrouwen bij de KLM een contract voor vijf jaar, terwijl mannen een contract kregen voor onbepaalde tijd. Na augustus 1976 werden ook vrouwen voor onbepaalde tijd aangenomen. De vrouwen die voor 1976 in dienst waren, mochten hun vijfjarig contract ruilen tegen een contract voor onbepaalde tijd. Maar de mannen die voor 1976 in dienst waren, bleven onder dezelfde salarisregeling, terwijl de vrouwen een lager salaris moesten accepteren en hun lonen werden bovendien bevroren. Volgens Bouma was het destijds een kiezen tussen twee kwaden: „Werkloos worden of een slechtere regeling.“ De KLM heeft voor de wijziging van de salarisschaal in 1977 aangevoerd dat deze ten opzichte van andere luchtvaartmaatschappijen te hoog was en dat een invoering van een

lagere schaal economisch noodzakelijk was. Maar dat maakt volgens de Hoge Raad niet aannemelijk dat die hogere salarisschaal na 1977 tot op heden alleen voor mannelijk personeel geldt. Volgens de Hoge Raad kan als rechtvaardiging ook niet gelden dat vrouwelijke werknemers, omdat ze een kort-verbandcontract hadden, een ander salarisperspectief kregen dan werknemers uit het zogenoemde 'kernkorps'. „Dit andere perspectief is mede een gevolg van een achterstellend beleid“, aldus de Hoge Raad.

Als gevolg van de uitspraak moet het salaris van Bouma gelijkgetrokken worden en kan zij het salarisverschil over de periode vanaf twee jaar vóór haar eerste beroep in 1987 van de KLM terugvorderen. Dat

komt neer op ongeveer 15 000 gulden. De uitspraak van de Hoge Raad heeft in principe betrekking op alle 100 vrouwelijk pursers die bij de KLM in dienst zijn. Via de rechter kunnen zij nu de betaling van achterstallig loon afdwingen.

Het is nog onduidelijk welk bedrag de KLM precies moet betalen. Een woordvoerder van de KLM schatte gisteren dat het om „ettelijke miljoenen guldens“ gaat. Bouma's advocaat mr. G. van Driem: „Het is een grote som geld, omdat niet alleen het verschil van twee jaar loon met terugwerkende kracht moet worden terugbetaald. Ook de salarissen moeten gelijk worden getrokken.“ Ze vindt deze uitspraak heel belangrijk: „Bij luchtvaartmaatschappijen in de Verenigde Staten en in Ierland

zijn vrouwen wegens hun huwelijk ontslagen, maar daarna weer in dienst genomen, zonder dat deze vrouwen aanspraak konden maken op regelingen die ze voor die tijd hadden opgebouwd. Er is daar nog nooit uitspraak over gedaan. Een uitspraak als deze kan dan als een voorbeeld dienen.“

A. Veldman, docente aan het Nederlands Instituut voor sociaal en economisch recht, en bezig aan een promotie op de Wet gelijk loon, benadrukt ook de voorbeeldfunctie van deze uitspraak. „Het heeft een stimulerend effect. Veel werkgevers zullen wel geschrokken zijn van deze zaak. Het is moeilijk om je gelijk te halen via de Wet gelijk loon, omdat je moet kunnen aantonen dat een man met hetzelfde werk daar inderdaad beter voor betaald wordt. Maar het kan dus wel. Het is de tweede zaak over gelijk loon die de Hoge Raad heeft gehaald. Maar dit geval is uniek, omdat Bouma de zaak heeft doorgezet, ondanks dat de kantonrechter en het gerechtshof de eis om gelijke beloning eerder hadden afgewezen.“

De KLM is „teleurgesteld“ over de uitspraak. „We waren destijds om financiële redenen niet in staat deze vrouwen een betere salarisregeling te bieden. We boden ze ook al de mogelijkheid om carrière te maken. Bovendien bestond de Wet gelijk loon toen nog niet eens“, aldus een woordvoerder.